SPRAWOZDANIE

SZPITALA GMINY WYZNANIOWEJ ŻYDOWSKIEJ W KRAKOWIE

ZA CZAS OD 1 STYCZNIA
DO 31 GRUDNIA 1937 R.

KRAKÓW 1938

NAKŁADEM GMINY WYZNANIOWEJ ŻYDOWSKIEJ W KRAKOWIE
ODBITO W DRUKARNI »SZTUKA« W KRAKOWIE, UL. B. JOSELEWICZA 26 — TELEFON 110-38

Przedkładając sprawozdanie z działalności Szpitala Gminy wyzn. żyd. za rok 1937 mogę z zadowoleniem stwierdzić, że w tym roku mimo ciężkiego położenia Gminy, wywołanego całym szeregiem niepomyślnych okoliczności, Szpital stale się rozwijał, przynosząc ulgę biednej, cierpiącej ludności nie tylko naszej Gminy ale i całego kraju, skąd zdążały do nas bardzo liczne rzesze chorych.

Rok ubiegły, w którym dzięki ofiarnej pomocy naszych współobywateli rozpoczęto rozbudowę Szpitala będzie świadczył późnym pokoleniom o zrozumieniu obowiązków społecznych wobec biednych chorych, którym stworzone będą nowe, pomyślne warunki dla ich leczenia.

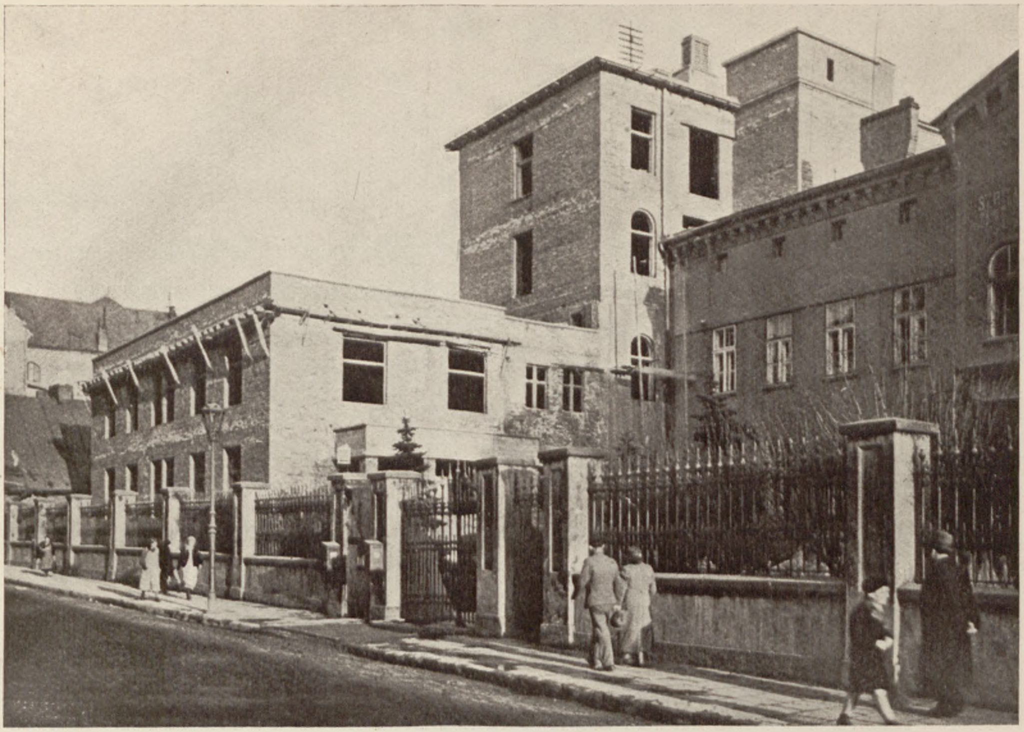
Niech mi wolno będzie wyrazić nadzieję, że całe społeczeństwo, pomne swoich obowiązków wobec biednych chorych, dopomoże do pomyślnego ukończenia rozpoczętej budowy.

Wszystkim, którzy się przyczynili do umożliwienia pracy w szpitalu składam imieniem Zarządu szczere i serdeczne podziękowanie.

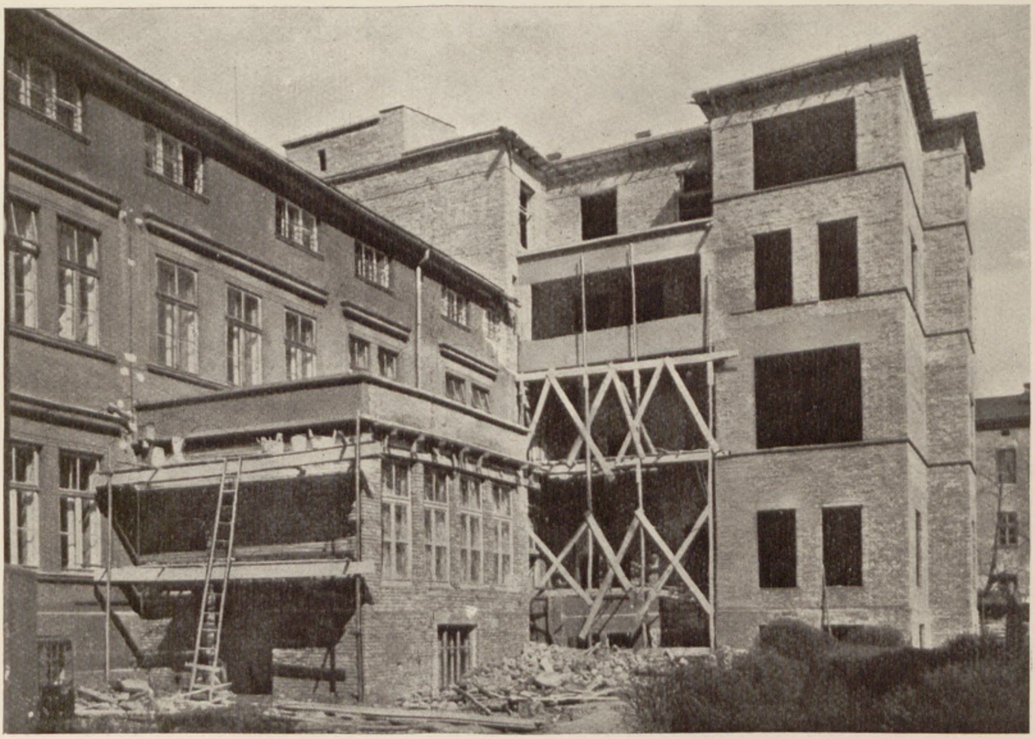
Dr. RAFAŁ LANDAU
Prezes Zarządu Gminy wyznaniowej żydowskiej w Krakowie.

W Krakowie, w marcu 1938 r.

Szpital w rozbudowie.

Widok od ul. Skawińskiej: a) budynek piętrowy ambul. (fundacja pp. Wasserbergerów), b) rozbudowa skrzydła wschod.

Widok od str. ogrodu: a) parter. budynek Synagogi (fundacja p. Fany Schenkerowej), b) skrzydło wschod. nadbudowane.

Rok sprawozdawczy 1937 zakończony został pod znakiem rozbudowy Szpitala. Rodzina Pp. Wasserbergerów dla uczczenia błp. Amalii Wasserbergerowej ufundowała budynek ambulatoryjny. Dla fundacji tej uchwalił Zarząd Gminy wyznaniowej wydzielić z gruntów szpitalnych parcelę, na której rozpoczęto budowę.

Szlachetny ten czyn wywołał rychło żywe echo. Z inicjatywy zasłużonego i chlubnie znanego Towarzystwa Przyjaciół Szpitala Żydowskiego zawiązał się Obywatelski Komitet Rozbudowy Szpitala z pp. Drem Natanem Oberlenderem, Drem Arnoldem Ehrenpreisem i Prez. Maksem Lauterbachem na czele. Komitet ten wszczął energiczną akcję, celem zainteresowania społeczeństwa żydowskiego tą tak ważną i poparcia godną sprawą.

Prezydium i Zarząd Gminy wyzn. stanowczą swą ingerencją zbliżyły całą akcję rozbudowy ku szybkiej realizacji.

Plany budowy wykonane według projektu p. inż. Ferdynanda Lieblinga zostały przez Magistrat zatwierdzone.

Rozbudową objęte zostały: 1) Budowa pawilonu fundacji Wasserbergerów, 2) dobudowa i nadbudowa skrzydła wschodniego, 3) remont baraków, celem urządzenia tam mieszkań dla służby.

Równolegle z akcją rozbudowy samego Szpitala dzięki fundacji p. Fani Schenkerowej rozpoczęto budowę synagogi przy Szpitalu tutejszym dla użytku chorych.

W wyniku wspomnianych akcji dnia 7. listopada odbyło się uroczyste położenie kamienia węgielnego pod budowę, z udziałem Prezydium i członków Zarządu Gminy wyznaniowej, Rabinatu krakowskiego, Lekarzy i przedstawicieli Organizacji i Stowarzyszeń społecznych oraz licznie zebranej publiczności.

W chwili obecnej oba budynki są pod dachem, i rozpoczynają się roboty koło wewnętrznego urządzenia.

W związku z rozbudową i z koniecznością opróżnienia skrzydła wschodniego mieszczącego oddziały: ginekologiczny, dzieci, jakoteż pracownie, ubikacje gospodarcze i ubikacje mieszkalne lekarzy, opracowany został plan rozmieszczenia danych oddziałów i pracowni na czas trwania prowizorium.

Celem umożliwienia korzystnego rozwiązania sprawy prowizorycznego rozmieszczenia, okazało się koniecznem przeprowadzenie całego szeregu adaptacji zarówno w budynku jak i w barakach.

W rezultacie tych usiłowań udało się kwestię prowizorium tak załatwić, że tok czynności szpitalnych nie doznał uszczerbku.

Liczba chorych stałych w roku sprawozdawczym wykazuje podobnie jak w latach ubiegłych znaczny wzrost i wynosiła 2680. Ogólna liczba dni leczenia wynosiła 36.348.

Szpital ułatwiał w roku sprawozdawczym jak i w latach poprzednich leczenie i pomoc lekarską licznym instytucjom żydowskim: T. O. Z., Talmud Tora, Bejt Jakow, Ezra Chalucowa, Zakład sierót, Zakład starców, liczne bursy i ochronki, Związek inwalidów wojennych i inne skierowywały swych chorych do Szpitala celem bezpłatnego leczenia lub za minimalną opłatą.

Odsetek chorych krakowskich przyjętych bezpłatnie wynosił 46% a jeżeli się uwzględni, że z pośród płacących olbrzymia większość obejmowała chorych składających minimalne opłaty, bo 2 Zł. do 50 groszy, to procent ten wzrośnie do 80%.

Ruch chorych przedstawia poniższa tabela:

Rok	Liczba chorych stałych	Dni pobytu chorych	z Krakowa	z Podgórza	Obcych	% obcych	Płatnych	Bez-płatnych	% bez-płatnych	% bez-płatnych z Krakowa
1925	1040	21920	608	54	378	41·53	750	290	27·88	47·69
1926	1759	31914	1064	118	577	39·56	1262	497	28·25	46·71
1927	2249	39151	1366	186	697	39·26	1529	720	32·01	53·89
1928	2414	39571	1444	175	771	40·02	1668	746	30·90	50·14
1929	2341	39864	1464	190	687	37·46	1440	836	35·71	57·10
1930	2497	37149	1608	209	687	27·23	1043	1454	58·23	90·42
1931 i I kw.										
1932	2931	47551	1990	311	631	21·53	1727	1204	41·07	78·38
1932	2414	33422	1592	367	455	18·84	1219	1195	49·49	75·06
1933	2256	36159	1665	287	304	13·51	927	1326	58·77	73·08
1934	2562	39582	2126		436	17·01	790	1440	56·21	67·73
1935	2509	37377	2054		455	17·97	1030	1314	52·37	61·49
1936	2517	35672	1924		593	23·56	1317	1200	47·00	63·00
1937	2680	36348	1766		914	35·00	1860	820	30·00	46·00

W ubiegłym roku pracowało w szpitalu 15 ordynatorów, względnie prymariuszy i zastępców. W roku sprawozdawczym zamianowano drogą konkursu ordynatorem oddziału chorób dzieci p. Dra Alfreda Merza, który objął czynności z dniem 1 maja.

Ponadto w szpitalu jest czterech sekundariuszy i jeden lekarz domowy. Z półrocznych stypendiów korzystało w ubiegłym roku 7 praktykantów.

W szpitalu mieszka stale jeden lekarz, a sekundariusze i praktykanci pełnią kolejno 24-godzinny dyżur. Poza dyżurem ogólnym jest specjalny stały dyżur na oddziale położniczym.

W szpitalu pracował cały szereg lekarzy zarówno starszych jak i młodszych. Młodsi celem kształcenia się lub odbywania ustawą przepisanej jednorocznej praktyki szpitalnej (dla uzyskania prawa praktyki lekarskiej) a starsi celem wzbogacenia swego doświadczenia przez kontakt z materiałem chorych dla kontynuowania swych badań we wiedzy lekarskiej, którą szpital usiłuje postawić na poziomie klinicznym.

Ogłoszone przez lekarzy prace naukowe świadczą o dążeniu lekarzy do stworzenia w szpitalu i placówki naukowej.

„Koło Naukowe" przy szpitalu żydowskim, podobnie jak w latach poprzednich odbywało systematycznie posiedzenia naukowe w czasie których lekarze szpitalni wygłaszali odczyty, demonstrowali i omawiali bardziej interesujące przypadki chorobowe. Posiedzenia te cieszyły się liczną frekwencją, przy udziale lekarzy szpitalnych a także pozaszpitalnych.

W roku ubiegłym szpital stanął w obliczu niedoboru personelu pielęgniarskiego. Niedobór pielęgniarek wywołany został wejściem w życie ustawy o pielęgniarstwie, zezwalającej na zatrudnianie jedynie pielęgniarek z dyplomem państwowym.

Poczyniono starania u Władz Wojewódzkich i w Ministerstwie Opieki Społecznej o dopuszczenie do państwowego egzaminu uczenic kursów, prowadzonych od szeregu lat w tut. Szpitalu. Nadto zgodnie z ustawą utworzono 3 miesięczny kurs dokształcający.

Około 30 uczenic — absolwentek naszych kursów z lat poprzednich — zostało dopuszczonych do egzaminu przed Wojewódzką Komisją egzaminacyjną.

Wszystkie kandydatki złożyły egzamin z wynikiem bardzo pomyślnym; część tych dyplomowanych pielęgniarek zatrudniono w tutejszym Szpitalu.

W roku sprawozdawczym Dyrekcja Szpitala urządziła kursy ratownictwa ogólnego i przeciwgazowego pod egidą P. C. K. dla personelu pielęgniarskiego. Kursy zakończono egzaminem przed Komisją egzaminacyjną z wynikiem pomyślnym.

W ustawicznej trosce o zapewnienie w szpitalu należytej opieki pielęgniarskiej, koniecznym jest zwiększenie personelu pielęgniarskiego i pomocniczego conajmniej o 30 do 40%. Ilość bowiem obecna jest niewystarczająca, gdyż niema żadnych rezerw na czas choroby i ustawowych urlopów.

Dyrekcja Szpitala zamierza w najbliższej przyszłości poczynić starania u Władz odnośnych o uzyskanie koncesji na uruchomienie szkoły pielęgniarstwa z prawami publicznymi.

Przedkładając sprawozdanie niniejsze uważam sobie za obowiązek imieniem całego grona lekarskiego złożyć Szanownemu Prezydium i Zarządowi Gminy wyznaniowej wyrazy podziękowania, że w zrozumieniu ciężkiego położenia Szpitala z całym wysiłkiem, mimo piętrzących się trudności dąży do utrzymania tej placówki na pewnej wyżynie i miejmy nadzieję, że dalej utrzymać potrafi dla dobra biednych i chorych.

Towarzystwu Przyjaciół Szpitala dziękuję za dary ofiarowane Szpitalowi. Życzliwe ustosunkowanie się Towarzystwa umożliwiło Szpitalowi uzupełnienie części inwentarza, a to lekarskiego, technicznego i gospodarczego. Cel Towarzystwa i zadania, które ono sobie postawiło, wymaga większego i silniejszego niż dotąd poparcia ze strony społeczeństwa. Z gorącym apelem zwracamy się o wydatne poparcie Towarzystwa, które tak życzliwie wspomaga cele Szpitala.

P. Prof. Drowi Ciechanowskiemu, Dyrektorowi zakładu anatomii patologicznej U. J. dziękuję za łaskawe bezpłatne badanie anatomo-patologiczne dla chorych ubogich.

P. Prof. Drowi Kostrzewskiemu dziękuję za życzliwe ustosunkowanie się do tutejszego szpitala i przeprowadzenie szeregu badań w razach konieczności.

Pp. Inż. Ferdynandowi Lieblingowi i M. Hochwaldowi serdecznie dziękuję za wydatną pomoc przy organizacji okresu prowizorium. Również innym pp. Inżynierom serdecznie dziękuję za życzliwą współpracę.

Firmie R. Aleksandrowicz dziękuję za bezpłatne dostarczenie papieru na sprawozdanie.

Firmie Wesko-Mill dziękuję za bezpłatne dostarczenie papieru na cele Szpitala.

Uważam sobie za obowiązek podziękować wszystkim Lekarzom Szpitala, Zarządowi, Personalowi Pielęgniarskiemu i Biurowemu za gorliwą pracę.

Wszystkim Dobroczyńcom, którzy ofiarami swymi popierają nasze usiłowania, zmierzające do łagodzenia ciężkiego położenia, serdecznie na tym miejscu dziękuję i we wdzięcznej zachowamy Ich pamięci.

Do Społeczeństwa zwracamy się z gorącym apelem o pamięć o Szpitalu żydowskim przy zapisach, legatach i innych okolicznościach, przy których nie należy zapominać, że istnieją rzesze ludzi biednych i nieszczęśliwych, którym pomoc w najcięższym okresie życia, bo w chorobie jest koniecznością nieodzowną.

Prym. Dr. Józef Nüssenfeld
p. o. Dyrektor Szpitala

SPRAWOZDANIE OGÓLNE

ZA CZAS OD 1-go STYCZNIA DO 31-go GRUDNIA 1937 ROKU.

I. Statystyka ruchu chorych.

A) Ambulatoryjnie leczono w okresie sprawozdawczym 33.991 chorych bez różnicy wyznania, nie licząc powtórnych ordynacji.

Poniższa tablica przedstawia ruch chorych w poszczególnych ambulatoriach w okresie dwunastoletnim:

	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Ambulatorium chorób wewnętrznych	4517	4745	3136	2852	3249	3329	3619	3355	4151	4373	4323	4032
„ „ chirurgicznych	2171	2207	2218	2264	2231	3461	2456	2430	2397	2469	3466	3086
„ „ dzieci	4521	4061	3962	3515	3794	4171	3594	3613	3920	3289	2954	2688
„ „ kobiecych	1540	1400	1450	1200	1201	1418	1194	1188	1240	1263	1361	1385
„ „ uszno-gardlanych	4192	4294	4235	3251	3891	5387	4237	4394	5173	5587	5240	6192
„ „ ortopedycznych	842	874	759	915	804	1147	1104	789	940	847	785	895
„ „ okulistycznych	2351	2348	2398	1840	2307	3063	2662	3205	3430	3481	3982	5449
„ „ skórnych	1925	1753	1490	1339	1388	2147	1882	1902	1991	2155	2816	2947
„ „ urologicznych	—	—	—	—	—	—	—	—	652	1136	1480	2050
„ „ dentystycznych	903	808	876	672	862	1044	826	855	1221	1306	1263	1565
„ „ rentgenologicznych	1421	1827	2472	2774	2953	3339	2462	2403	2928	2733	2844	3190
Lampa kwarcowa	—	—	—	—	—	—	—	679	—	449	584	186
Diatermia	—	—	—	—	—	—	—	187	—	347	405	326
Razem	24383	24317	22996	20622	22680	28406	24036	25000	28043	29435	31503	33991

B) Stałych chorych leczono w okresie sprawozdawczym 2680 (nie licząc przeniesień na poszczególne oddziały) przez 36348 dni.

Poniżej umieszczona tablica wykazuje ruch chorych na pojedynczych oddziałach z uwzględnieniem przeniesień z poszczególnych Oddziałów.

	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Oddział chorób wewnętrznych	703	785	803	771	871	1081	763	723	790	740	999	812
„ „ chirurgicznych	243	381	333	403	406	583	523	409	478	499	419	413
„ „ dzieci	203	208	247	248	197	250	227	218	297	265	234	207
„ „ ginekologicznych	151	173	163	144	156	177	148	129	159	166	148	122
„ „ położniczych	97	217	231	212	239	245	208	196	190	188	221	241
„ „ noworodków	99	225	247	219	242	241	212	199	194	188	204	220
„ „ uszno-gardlanych	185	266	296	259	297	384	282	297	402	383	476	594
„ „ ortopedycznych	61	78	52	57	63	65	42	42	51	35	27	30
„ „ okulistycznych	14	14	21	16	18	15	9	13	16	42	42	62
„ „ skórnych	3	9	21	12	8	10	—	—	—	—	—	—
„ „ urologicznych	—	—	—	—	—	—	—	—	25	43	79	—
Razem	1759	2356	2414	2341	2497	3051	2414	2256	2602	2549	2849	2701
Dni	31914	39151	39571	39684	37149	47551	33422	36159	39582	37377	35672	36348

Ogólna liczba chorych stałych leczonych w roku 1936 obejmuje:

1126 mężczyzn (t. j. 40%) 1534 kobiet (t. j. 60%)
Z Krakowa było 1766 chorych . . . („ 65%)
Z poza Krakowa 914 „ . . . („ 35%)
Chrześcijan było 22 „ . . . („ 1%)

W ciągu roku opuściło Szpital 2395 chorych, przeniesiono na 1938 rok 112 chorych, zmarło 173 chorych, w tej liczbie 29 zmarło w pierwszych 24 godzinach po przyjęciu do szpitala, 24 noworodków nieżywo urodzonych, tak, że śmiertelność wynosi 4%.

Na ogólną liczbę chorych leczonych w roku 1937 opłacało taksę przeważnie zniżoną 1860 chorych (zniżki dochodzą do 50 groszy dziennie), bezpłatnie korzystało z opieki szpitalnej 820 chorych czyli 30% w stosunku zaś do chorych krakowskich procent ten wynosi 46%.

Procent bezpłatnie leczonych znacznie się powiększy, jeżeli uwzględnimy, że w wielu wypadkach uiszczono opłatę jedynie za pierwszych parę dni pobytu w Szpitalu.

Na ogólną liczbę dni leczenia 36.348 opłacono taksę szpitalną pełną za 12.188 dni, zniżoną taksę opłacono za 12.326 dni, bezpłatnie leczono przez 11.834 dni.

Stosunek więc liczby dni choroby bezpłatnych do ogólnej liczby dni chorobowych wynosi 32%, zaś w stosunku do liczby dni chorych krakowskich wynosi 50%.

Liczne Gminy wyznaniowe i miejskie, mimo formalnych i pisemnych zobowiązań nadal nie pokrywają kosztów leczenia swych chorych. Zaległości opłat Magistratów i Urzędów Gmin wyznaniowych dochodzą do znacznych wysokości, co dla finansów Szpitala nie jest bez znaczenia. Dzieje się to z oczywistą szkodą i krzywdą dla instytucji, która szerokim zakresem swej działalności zasługuje na jak najszersze poparcie i to w imię dobrze zrozumianych interesów tychże Gmin.

Dyrekcja Szpitala zmuszona będzie na drodze sądowej wywalczyć należne jej kwoty a w przyszłości nie uwzględniać poleceń odnośnych Gmin w sprawie przyjmowania do leczenia ich członków.

II. Zamknięcie rachunkowe za rok 1937.

WPŁYWY:

	zł
Saldo dnia 1 stycznia 1937	1.601.98
Opłaty ambulatoryjne	25.279.98
„ szpitalne	84.257.51
Datki dobrow. i taksy pobrane przez Gminę wyzn.	30.962.20
Zwrot składek ubezp.	7.985.87
Subwencje Gminy wyzn. żyd.	77.800.80
Razem	227.888.34

WYDATKI:

	zł
Prowianty	60.438.79
Leki i materiał opatrunkowy	21.056.07
Opał	12.969.49
Światło i gaz	9.331.60
Konserwacja budynku i inwentarza	5.126.30
Inwentarz	2.013.81
Różne wydatki administracyjne	13.261.66
Stypendia	4.800.—
Płace	79.990.15
Zaliczki wypłacone	116.53
Ubezpieczenie personelu	15.121.94
Saldo dnia 31 grudnia 1937	3.662.—
Razem	227.888.34

III. Obliczenie kosztów dziennego utrzymania chorego.

	zł	Dni leczenia	Wydatki dzienne na 1 chorego zł
Prowianty	60.438.79	36.348	1.66
Leki	21.056.07	„	—.58
Opał	12.969.49	„	—.36
Swiatło i gaz	9.331.60	„	—.26
Konserwacja budynku i inwentarza	5.126.30	„	—.14
Wydatki administracyjne	13.261.66	„	—.36
Płace i stypendia	84.790.15	„	2.33
Ubezpieczenie personelu	7.136.07	„	—.19
Razem	214.110.13	36.348	5.88

Z powyższego obliczenia wynika, że koszt 1 dnia szpitalnego wynosi . . Zł 5.88
Zaś koszt roczny 1 łóżka (przy stanie 156 łóżek) wynosi . . . . Zł 1.372.—

Wykaz subwencji i datków na rzecz Szpitala w roku 1937.

Legat błp. Henryka Fränkla	zł	5.000.—
Taksy pobrane przez Gminę	„	4.385.—
Drowie Henrykowie Tillesowie i Paulowie Brachowie ku uczcz. błp. Dra Samuela Tillesa na zakup. Elektrocardiogramu	„	3.000.—
Ignacy Spira	„	2.500.—
Sender	„	2.181.—
Dochód z wydawn. kalendarza	„	1.625.—
Izydor Flaum	„	1.024.—
Miejski Zarząd (936/937)	„	1.000.—
Dr. Singer	„	1.000.—
Brenner & Bross (zebrane przez Tisch i Siegel w N. Y.)	„	934.12
Dr. Filip Eisenberg	„	900.—
Legat błp. Rapaport	„	789.75
Brenner & Bross Paryż	„	600.—
Dr. Leon Reichman	„	500.—
Potok	„	500.—
Legat błp. Hermana Kamslera	„	400.—
Pinkas i Silberberg	„	300.—
Rodzina ku uczcz. błp. Jakuba Habera	„	250.—
M. Kasa Oszczędności	„	200.—
Augusta Grossowa	„	200.—
M. Kasa Oszczędności	„	200.—
Helena Syrop	„	200.—
Fundacja Zieleniewskich	„	193.54
Józef Steif przez Dra Mahlera ze sprawy ca Mg. Kułakowski	„	173.—
E. Fuchsowa	„	140.—
Ze sprawy Mg. Glanzer ca Goldman	„	100.—
Wdzięczny pacjent	„	100.—
Tow. Achei Emeth w Londynie, przez Kom. Pom. Żyd. Warszawa	„	100.—
Bracia Thorn	„	100.—
Inż. M. Hochwald	„	100.—
Dawid Kurzman	„	100.—
Leblowicz	„	54.—
Legat błp. Dra Jul. Aronsohna	„	53.—
Herman Wasserberger	„	50.—
Dr. Lindenfeld nieprzyjęte honorarium	„	50.—
Drowie Alfred. Merzowie w roczn. śmierci córki	„	50.—
Dawid Schenker	„	50.—
Ch. Finkelstein Anvers	„	50.—
Józef Wechsler	„	50.—
Abraham. Nussbaumowie w 16 rocznicę śmierci syna	„	50.—
Edward Moor	„	50.—
Urzędnicy fabryki dachówek na grób błp. Dyrektora Ehrenpreisa	„	50.—
Roman Moor	„	40.—
Drowie Lustgartenowie, Langerowie, Zimmerspitzowie na grób błp. Dra Lampla	„	40.—
Ludwik Wasserberger	„	30.—

E. Ratz	zł	30.—
Fa Suchard przez Steigbügel nieprzyjęte honorarium Dr. Lachs	„	30.—
B. Lachs	„	30.—
Flaum	„	30.—
Dr. J. Zimerman	„	30.—
Fa Inż. J. Lilienthal (mat. drzew.)	„	26.40
Drowie Alfr. Merzowie na grób błp. Dra J. Landaua	„	25.—
Drowie Ludw. Merzowie na grób błp. Dra J. Landaua	„	25.—
Marian. Rozmarynowie na grób błp. Halpern		25.—
Dr. Ludwik Steinberg	„	25.—
Leo Seidenwerg	„	25.—
J. Gross	„	25.—
Wdzięczny pacjent	„	25.—
Neigerowie przez Dra Osterweila	„	25.—
Goldsteinowie „ „ „	„	25.—
Inż. M. Hochwald	„	25.—
Dr. Adolf Gumprich	„	25.—
Bol. Finsterowie (mąka)	„	23.—
I. Aleksandrowicz	„	20.—
Maks Tenzer	„	20.—
Franciszka Bernfeld	„	20.—
Dr. Roman Waldman	„	20.—
Bertold Weinsberg	„	20.—
Personel na grób błp. Izaka Wiklera	„	20.—
J. Lewkowicz	„	20.—
Dr. Zygmunt Thur	„	20.—
L. Schächter nieprz. honor. z pogrzebu błp. Dra Libana	„	20.—
Jakub Leblowicz z okazji nom. Dra A. Merza	„	20.—
Dr. Juda Aleksandrowicz	„	20.—
Spółka Zbożowa (20 kg. kawy)	„	20.—
Dr. J. Nüssenfeld nieprzyjęte honorarium	„	20.—
Dr. Dawid Süsskind	„	20.—
Inż. Maurycy Rapaport	„	20.—
M. Reichstein	„	20.—
Dr. I. Schenker	„	20.—
Hel. Meisels	„	20.—
Józef Blatt	„	20.—
L. Begleiter	„	20.—
Dr. L. Steinberg	„	20.—
L. Manne	„	20.—
Herman Ladner	„	20.—
Maurycy Vogler	„	20.—
E. Ratz	„	18.—
Dr. A. Gutentag	„	18.—
Ada Landau	„	15.—
Ignacy Schneid	„	12.—
Helena Löffelholz na grób błp. Halpern	„	10.—
Drowa Berta Gans na grób błp. Dra Jana Landaua	„	10.—
Prowincjałka przez N. Dz.	„	10.—

Uczniowie gimnazjum św. Jacka w roczn. błp. Leona Habera	zł	10.—
Inż. M. Hochwald	„	10.—
Juda Baral	„	10.—
N. N.	„	10.—
Dr. Blumenkranz ca L. Haubenstock	„	10.—
E. Hollender	„	10.—
E. Brandeis	„	10.—
Dr. Edward Sternbach	„	10.—
Wachs	„	10.—
Leiblowicz	„	10.—
I. Halpern	„	10.—
A. Bross	„	10.—
Dr. Maurycy Landau nieprz. honor. Kupfer	„	10.—
Abr. Braw na grób błp. Ehrenpreisa Zygm.	„	10.—
Dr. L. Goldmann, Częstochowa na grób błp. Dra J. Landaua	„	10.—
Dr. Józef Feliks	„	10.—
Silberberg	„	10.—
Dr. Ludwik Schermant	„	10.—
I. Tenzer	„	5.—
Pelikan	„	5.—
Guttman	„	5.—
Sam. Freiwald	„	5.—
J. Gelber	zł	5.—
Peiper	„	5.—
Singer	„	5.—
Grünbaum	„	5.—
Freundlich	„	5.—
Halpern	„	5.—
Spira	„	5.—
Fuchs	„	5.—
Wiesenfeld	„	5.—
Federgrün	„	5.—
Dr. E. Rosenfeld	„	5.—
Dr. Frist	„	5.—
Z. F.	„	5.—
Prof. Dr. Odo Bujwid	„	5.—
Dr. Henryk Pisek	„	5.—
Inż. S. Mehl	„	5.—
Maurycy Rosenbluth	„	5.—
Reich	„	5.—
M. Herz	„	5.—
Stefan Günzig	„	5.—
Jan Peiper	„	5.—
Za kupony	„	25.89
Drobne datki w bożnicach	„	121.50
Razem	zł	30.962.20

Sprawozdanie szczegółowe

z poszczególnych Oddziałów za czas od 1-go stycznia do 31-go grudnia 1937.

Statystyka Oddziału wewnętrznego rok 1937.

P. o. ordyn.: Dr Blassberg Maksymilian i Dr Goldgart Leon.

Ambulatoryjnie leczono chorych: 4.032 (w tym chrześcijan 269).

Z Krakowa	2.876	Mężczyzn	1.982
Z Podgórza	764	Kobiet	2.050
Zamiejscowych	392		

Statystyka chorych leczonych na Oddziale.

1) *Choroby zakaźne:*

Grypa	16
Sepsis tonsillogenes	2
Malaria	3
Tyfus plamisty	2
Zapalenie opon mózgow.	1
Tyfus brzuszny	4

2) *Choroby dróg oddechowych:*

Choroby oskrzeli	23
Choroby płuc i opłucnej	66
Gruźlica płuc	18
Gruczoły wnękowe	3

3) *Choroby przewodu pokarmowego i wątroby:*

Wrzód żołądka i dwunastnicy	30
Inne choroby żołądka	26
Inne choroby jelit	15
Choroby dróg żółciowych	61
Choroby wątroby (hepatitis)	4
Nowotwory	36
Appendicitis	3
Taenia saginata	2
Cystis retroperitonealis	1

4) *Choroby serca i naczyń krwionośnych:*

Choroby wsierdzia i osierdzia	45
„ mięśnia sercowego	38
„ naczyń krwionośnych	32

5) *Choroby narządu moczo-płciowego:*

Choroby pęcherza moczowego i miedniczek nerkowych	12
Choroby nerek	58
Kamica nerkowa	7

6) *Choroby krwi:*

Białaczka	5
Niedokrwistość złośliwa	3
Ziarnica złośliwa	5
Wielokrwistość	3
Niedokrwistość wtórna	7
Thrombopenia essential.	3

7) *Choroby przemiany materii i gruczołów dokrewnych:*

Cukrzyca	51
Nadczynność tarczycy	8
Skaza moczanowa	1

8) *Choroby układu nerwowego:*

Tabes dorsalis	1
Rwa kulszowa	2
Udar mózgu	11
Inne choroby systemu nerwowego	8

9) *Choroby narządu ruchu:*

Zapalenie stawów ostre	28
Coxitis	1

10) *Choroby skórne:* 2

11) *Inne choroby i obserwacje:* 34

Chorych stałych leczonych na Oddziale było	681	Mężczyzn	296
Kobiet	385	Przypadków śmierci było	48

Lekarze Oddziałowi wydali następujące prace naukowe w roku 1937.

1) Dr A. Seligsohn: O działaniu hormonów przysadki mózgowej i roztworów nieizotonicznych na ośrodki naczynioruchowe (Polska Gazeta Lekarska).

2) Dr St. Neuwelt: Kilka uwag w sprawie współczesnego leczenia choroby Addisona (Prasa Lekarska).

3) Dr M. Blassberg: O sercu mięśniakowym (Polska Gazeta Lekarska).

4) Dr M. Blassberg: Bł. p. Dyr. Dr Jan Landau—Nekrolog (Polska Gazeta Lekarska).

5) Dr M. Blassberg: Cukier we krwi a cukromocz (Prasa Lekarska).

Statystyka Oddziału chirurgicznego rok 1937.

Prymariusz: Dr Józef Nüssenfeld. Zastępca: Dr Ignacy Schenker.

Ambulatoryjnie leczono chorych, nie licząc powtórnych ordynacji 3.086 (w tym chrześcijan 180).

Z Krakowa	2.074	Z Podgórza	642
Z prowincji	370		
Mężczyzn	1.671	Kobiet	1415

Zabiegów chirurgicznych dokonano w ambulatorium 593
Opatrunków 12.344.
Na oddziale stałym leczono chorych 413 (w tym chrześcijan 4).

Z Krakowa	216	Z Podgórza	27
Z prowincji	170		
Mężczyzn	262	Kobiet	151

Według wieku leczono:

Do lat 10	34	Do lat 60	41
„ „ 20	74	„ „ 70	60
„ „ 30	78	„ „ 80	22
„ „ 40	50	80—100	3
„ „ 50	51		

Statystyka chorób leczonych na Oddziale stałym.

I. Choroby kości i stawów:

Sprawy urazowe:

Złamania i zwichnięcia	16
Stłuczenia i wykręcenia	6

Sprawy zapalne:

Zapalenia kości, okostnej, stawów i gruźlica kości	15
Zgorzel kończyn	9

II. Choroby tarczycy:

Przerost gruczołu (Wole)	7

III. Choroby klatki piersiowej:

Ropne zapalenia opłucnej	3
Ropnie płuc	2

IV. Choroby narządów jamy brzusznej:

Zapalenie wyrostka robaczkowego	91
Zwężenie i niedrożność jelit	7
Nieżyt jelit rozlany (Colitis)	2
Sztuczny odbyt	1
Schorzenie dróg żółciowych	6
Przepukliny	24
Spośród tych uwięzłych	8
Schorzenia odbytnicy	25
Niedorozwój odbytnicy	1

V. Choroby narządów moczo-płciowych:

Choroby narządów moczowych:

Schorzenia nerek i miedniczek	4
Ropnie okołonerkowe	2
Schorzenia dolnych dróg moczowych	1

Choroby narządów płciowych:

Torbiele jajnika i zapalenia przydatków	2
Wodojądrze, gruźlica i zapalenie jąder	2
Przerost gruczołu krokowego	5

VI. Nowotwory:

Dobrotliwe:

Włókniaki, gruczolaki, tłuszczaki i t. p.	17

Złośliwe:

Rak twarzy	3
„ tarczycy	1
„ sutka	6
Rak przełyku	1
„ żołądka	5
„ jelit i otrzewnej	1
„ dróg żółciowych	1
„ odbytnicy	1
„ podudzia	1
Mięsaki kości i tkanki łącznej	6

VII. Różne:

Sprawy zapalne ropne: Mastitis, karbunkuły, czyraki, phlegmony, pyemia, sepsis, paronychia, panaritium	83	Żylaki i wrzody żylakowe	3
Sprawy zapal. naczyń: Endarteritis obliterans, phlebitis	2	Status post circumcisionem	3
		Obserwacje	21

Zabiegów operacyjnych wykonano na Oddziale stałym 247.

Opatrunków gipsowych i wyciągów 87.

Z pośród chorych leczonych na Oddziale stałym opuściło szpital:

Wyleczonych	276	Zmarło:	
W stanie poprawy	88	Nieoperowanych	13
Niewyleczonych	14	Operowanych	22

Liczba dni leczenia na Oddziale chirurgicznym 7.319. Chory przebywał na Oddziale przeciętnie 17,7 dni.

Statystyka Oddziału chorób dzieci rok 1937.

Prymariusz: Dr. Alfred Merz.

Ambulatoryjnie leczono chorych 2.688 (w tym chrześcijan 284).

Z Krakowa	2.575
Z prowincji	113

Stałych chorych leczono 207.

Z Krakowa	157	Od roku 8—15	92
Z prowincji	50	Płci żeńskiej	91
Osesków	29	Płci męskiej	116
Od roku 1—7	86		

Statystyka chorób.

I. Choroby zakaźne:

Infekcja oddziałowa	26

II. Choroby dróg oddechowych:

Katar oskrzeli	8	Zapalenie opłucnej wysiękowe	8
Zapalenie płuc	25	Zapalenie opłucnej ropne	11
Gruźlica płuc	7	Stan po zapaleniu płuc i opłucnej	6
Zapalenie okołooskrzelowe	6	Dychawica oskrzelowa	1
Schorzenia gruczołów wnękowych	26		

III. Choroby narządu krążenia:

Zapalenie mięśnia sercowego	2	Wady serca	2
Zapalenie śródsierdzia	2	Niedomoga serca	3

IV: Choroby narządu pokarmowego:

Zapalenie pryszczykowe jamy ustnej	2	Zapalenie przewlekłe wyrostka robaczkowego	4
Achylia gastrica	1	Appendicitis suspecta	2
Gastritis	2	Zapalenie otrzewnej gruźlicze	1
Dyspepsia	11	Stenosis pylori	1
Dystrophia	1	Wrzód dwunastnicy	1
Enteritis acuta	2	Colitis spastica	1
Żółtaczka nieżytowa	4		

V. Choroby krwi, przemiany materii oraz gruczołów o wydzielaniu wewn.:

Myelosis myeloblastica aleucaemica	1	Skaza wysiękowa	1
Morbus maculosus Werlhofii	1	Krzywica	5
Cukrzyca	1		

VI. Choroby narządu moczo-płciowego:

Zapalenie pęcherza i miedniczek nerkowych	10	Mocznica	1
Zapalenie nerek ostre i podostre	5	Nephrolithiasis	1
Perinephritis	1		

VII. Choroby układu nerwowego:

Zapalenie opon mózgowych surowicze	1	Haematoma cerebri	1
,, ,, ,, ropne	2	Hysteria	1
,, ,, ,, gruźlicze	4	Pląsawica	10
Wodogłowie	3	Skaza kurczowa	1
Encephalitis letharg.	1	Morbus Selter—Feeri	1

VIII. Choroby narządu ruchu:

Gościec stawowy	3	Abscessus in reg. lumbal.	1
Coxitis	1	,, femoris	1

IX. Choroby skóry:

Wyprysk	1	Toxicodermia	2
Oparzenie II. i III. stopnia	3	Erythema nodosum	2
Czyraczność	2	Morbus Quicke	1
Świerzb	1	Morbus postserosus	1

X. Choroby uszu nosa i gardła:

Otitis media acuta	10	Abscessus peritonsill.	1

XI. Observatio: 12

Z pośród chorych leczonych na Oddziale zmarło 24.

Liczba dni leczenia dzieci na Oddziale 2.872. Chory przebywał na Oddziale przeciętnie przez dni 13,8.

Statystyka Oddziału ginekol.-położniczego rok 1937.

Prymariusz: Dr Lachs Jan.

I. Ambulatoryjnie leczono kobiet 1.385 (w tym chrześcijanek 204).

Z Krakowa	760
Z Podgórza	306
Z prowincji	219

Porad udzielono 1.838.

II. Stałych chorych leczono na Oddziale 363.

Z Krakowa	193
Z Podgórza	78
Z prowincji	92

A. Ginekologicznie chorych było 122.

Schorzenia sromu:

Wynicowanie śluzówki cewki moczowej 1

Schorzenia krocza:

Rozdarcie krocza 21

Schorzenia pochwy:

Wypadnięcie przedniej ściany	19	Wypadnięcie tylnej ściany	21

Schorzenia macicy:

Pęknięcie części pochwowej	12	Sprawy zapalne macicy	17
Przerost części pochwowej	1	Zmiany położenia macicy	9
Zwężenie ujścia macicznego	3	Nowotwory dobrotliwe macicy	11
Polipy szyjki	12	Nowotwory złośliwe macicy	1
Włókniaki rodzące się	3	Uwięzgnięcie tyłozgiętej macicy ciężarnej	1

Schorzenia części przydatkowych macicy:

Sprawy zapalne	12	Ropień przymacicza przedniego	1
Ropień jamy Douglasa	1	Nowotwory dobrotliwe jajnika (torbiele)	7

B. Poronień w pierwszych miesiącach ciąży było 42.

C. Ciąża zamaciczna: 1

Zabiegów ginekologicznych wykonano 181.

Laparatomij	16	Skrócenie wiązadeł m. Doleris	2
Zachowawcze wyłuszczenie włókniaków	1	Przyszycie macicy do powłok	5
Usunięcie jajników i torbieli jajnikowych	5	Operacja ciąży zamacicznej	1
Usunięcie przydatków	3	Nacięcie ropnia przymacicza przedniego	1

Zabiegi plastyczne:

Na przedniej ścianie pochwy	17	Odkręcenie polipów części pochwowej	12
Na tylnej ścianie pochwy	19	Wydobycie włókniaków przez pochwę	3
Na kroczu	19	Dyscysje	3
Na części pochwowej (m. Emmet)	9	Skrobanek	73
Amputacja części pochwowej (m. Schröder)	1	Przedmuchanie trąbek	7

Nadto wykonano większą ilość drobniejszych zabiegów ginekologicznych na Oddziale i ambulatoryjnie.

Konserwatywnemu leczeniu poddano kobiet 18.

Obserwacji 11.

W czasie pobytu na Oddziale stwierdzono nadto:

Zapaleń pęcherza, miedniczek nerkowych i nerek	11	Gruźlicę płuc	10
Wad serca	3	Skrzep kończyny dolnej	1

Zmarła z powodu niedomogi serca 1.

D. Ciężarnych kobiet przyjęto 241.

Porodów odbyło się na Oddziale 240.

Porody prawidłowe	199	Położenia czołowe	1
Porody bliźniacze	4	Położenie twarzowe	2
Położenia pośladkowe	6	Łożyska przodujące	2
Położenia nóżkowe	6	Rzucawka porodowa	1
Położenia poprzeczne	3		

Zabiegów położniczych wykonano 189.

Kleszcze niskie	20	Ręczne wydobycie łożyska	6
Obrót na nóżkę	7	Kontrola wnętrza macicy i wydobycie resztek łożyska	2
Obrót na nóżkę (m. Braxton Hix'a)	1	Zeszycie rozdartej szyjki macicznej	1
Sprowadzenie nóżki	11	Zeszycie pękniętego krocza	107
Pomoc ręczna	19	Zeszycie pękniętej pochwy	12
Wymóżdżenie	3		

Z kobiet, które rodziły na Oddziale nie zmarła żadna.

Noworodków nieżywych urodziło się: Z powodu zamartwicy śródmacicznej 6, zmacerowanych 6, z powodu wymóżdżenia 3, niedonoszonych 4, potwór-obojnak 1.

W pierwszych dniach po porodzie zmarły 3 noworodki a mianowicie: z powodu niezdolności do życia 1, wgłobienia jelita 1, wady serca wrodzonej 1

Liczba dni leczenia na Oddziale 3.479. Chora przebywała na Oddziale przeciętnie dni 9,6.

Statystyka Oddziału uszno-gardlanego I. rok 1937.

Ordynator: Dr Adolf Schwarzbart.

W ambulatorium zgłosiło się po raz pierwszy 3.190 chorych (w tym chrześcijan 436).

Mężczyzn	1.076	Z Krakowa	2.251
Kobiet	1.208	Z Podgórza	397
Dzieci	906	Zamiejscowych	542

Na Oddział stały przyjęto 324 chorych.

Statystyka chorób leczonych na Oddziale stałym.

Choroby nosa:

Choroby śluzówki i części miękkich	12	Nowotwory cysty	4
Choroby kości i chrząstki	12	Inne	3
Choroby zatok bocznych	18		

Choroby gardła, jamy nosogardłowej, ustnej i powikłania szyjne.

Choroby zapalne i przerostowe migdałków	170	Powikłania na szyi	8
Gruźlica i nowotwory	6	Inne	4
Cysty	3		

Choroby krtani, dalszych dróg oddechowych i pokarmowych.

Ciała obce	4	Inne	15
Nowotwory, cysty	5		

Choroby ucha:

Choroby ucha zewnętrznego i małżowiny	7	Powikłania kostne i śródczaszkowe pochodzenia usznego	57
Choroby ropne ostre i przewlekłe ucha środkowego	18		

Statystyka operacji.

Operacji zatok bocznych nosa	47	Operacji śródkrtaniowych (polipy, nowotwory, gruźlica, cysty)	21
Operacji polipów i śluzówki nosa	55	Operacji w tchawicy i przełyku	5
Operacji przegrody kostnej nosa	35	Usunięcie ciał obcych z górnych dróg oddechowych lub przełyku	13
Wycięcia migdałka trzeciego lub migdałków podniebiennych	98	Przecięcia błony bębenkowej	53
Wyłuszczenia migdałków podniebiennych	116	Operacji powikłań kostnych i śródczaszkowych pochodzenia usznego	49
Operacji ropni migdałkowych lub kołomigdałkowych	33	Operacji ropni ucha zewnętrznego i małżowiny	9
Operacji podniebienia i języka	5	Operacji kosmetycznych ucha i nosa	4
Usunięcie guzów i torbieli szczęki	3	Innych operacji	5
Operacji guzów i ropni okolicy podszczękowej i szyi	6	Ogółem wykonano zabiegów operacyjnych	557

Dni leczenia 1.853. Przeciętny czas pobytu chorego na Oddziale 5,7 dnia. Zejść śmiertelnych 3.

Publikacje naukowe Oddziału.

1) Dr Adolf Schwarzbart: Uwagi z dziedziny histopatogenezy trąbki i jamy bębenkowej późnych okresów płodowych (Pamiętnik XV Zjazdu Lekarzy i Przyrodników we Lwowie).

2) Dr Adolf Schwarzbart: Histogeneza wyściółki nabłonkowej przestrzeni trąbkowo-bębenkowej (Pamiętnik XV Zjazdu Lekarzy i Przyrodników we Lwowie).

3) Dr Adolf Schwarzbart: O poliformiźmie tkanki pneumatyzacyjnej (Pamiętnik XV Zjazdu Lekarzy i Przyrodników we Lwowie).

4) Dr Adolf Schwarzbart: Beobachtungen aus dem Gebiete der Histopathogenese des fetalen Mittelohrs (Acta Otolaryngologica Orientalia).

Statystyka Oddziału uszno-gardlanego II. rok 1937.

Ordynator: Dr Józef Spira.

W ambulatorium zgłosiło się po raz pierwszy chorych 3.002 (w tym chrześcijan 282).

Mężczyzn	1.144	Z Krakowa	2.761
Kobiet	1.297	Zamiejscowych	241
Dzieci	561		

Porad ambulatoryjnych udzielono około 8.000.

Na Oddział stały przyjęto 270 chorych a mianowicie:

Z Krakowa	127	Z prowincji	143

Statystyka chorób leczonych na Oddziale stałym.

Choroby ucha zewnętrznego i małżowiny	3
Zapalenie ucha środkowego, niepowikłane	8
Choroby ucha zewnętrznego, nie ropne	3
Powikłania kostne i wśródczaszkowe pochodzenia usznego	62
Przewlekłe nieżyty nosa, polipy nosa, skrzywienia przegrody nosowej	6
Choroby zapalne migdałków	123
Inne choroby migdałków	9
Ropnie okołomigdałkowe	7
Zapalenia zatok bocznych nosa	13
Nowotwory górnych dróg oddechowych i przełyku	8
Krwotoki z górnych dróg oddechowych	10
Ciała obce górnych dróg oddechowych i przełyku	3
Zwężenie krtani	4
Rozszczepienie podniebienia	3
Różne	8

Dni leczenia 2.094. Czas pobytu chorego na Oddziale stałym około 6 dni. Zejść śmiertelnych 5.

Statystyka operacyj.

Zabiegów operacyjnych wykonano 419.

Przecięcia błony bębenkowej	48
Usunięcia polipów ucha	11
Operacji śródnosowych (przerost muszli, skrzywienie przegrody nosowej)	53
Operacji zatok nosowych	13
Wycięcia migdałków podniebiennych lub gardzielowego	54
Wyłuszczenia migdałków podniebiennych	121
Nacięcia ropni okołomigdałkowych	24
Operacji śródkrtaniowych (polipy, nowotwory, nacieki gruźlicze)	19
Operacji na wyrostku sutkowym wzgl. w otoczeniu z powodu zapalenia ucha środkowego	44
Rozszczepienia krtani	3
Operacji plastycznej podniebienia	3
Nacięcia ropni pozausznych	3
Usunięcia ciał obcych z górnych dróg oddechowych lub przełyku	8
Różnych	15

Z Oddziału ogłoszono następujące prace naukowe.

Dr Józef Spira: O krwiopochodnej gruźlicy krtani (Polski Przegląd Otolaryngol. 1937).

Dr Józef Spira: Über otogene Allgemeininfektion ohne Sinuserkrankungen (Monatschrift für Ohrenheilkunde 1937).

Statystyka Oddziału chorób ocznych rok 1937.

Ordynator: Dr Rosenhauch Edmund.

W ambulatorium zgłosiło się po raz pierwszy chorych 5.449 (w tym chrześcijan 294).

Osób płci męskiej	2.663	Z Krakowa	5.001
Osób płci żeńskiej	2.786	Zamiejscowych	448

I. Statystyka chorób:

Choroby powiek, spojówek i dróg łzowych . . 2.995
Choroby gałki ocznej (rogówki, twardówki, tęczówki, soczewki, c. szklanego, naczyniówki i siatkówki) 669
Choroby aparatu mięśniowo-nerwowego 164
Choroby nerwu wzrokowego 50
Jaglica 97
Jaskra 72
Ciała obce w oku 104
Urazy oka 49
Wady wzroku 1.663

Stałych chorych na Oddziale ocznym było 62.

II. Statystyka operacyj:

Zabiegów operacyjnych wykonano 178.

Z tego: operacji gałkowych (zaćmy, jaskry, zeza i enukleacji) 72
Operacji innych (woreczka łzawego, plastyki powiek, usunięcie ciał obcych z rogówki i t. d.) 106

Przedstawiono szereg przypadków w Towarzystwie Lekarzy Szpitala Gminy izraelickiej, w Towarzystwie Lekarskim i w Towarzystwie Okulistów Polskich.

Statystyka Oddziału Ortopedycznego rok 1937.

Ordynator: Dr Maurycy Epstein.

Chorych ambulatoryjnych było 895 (w tym chrześcijan 56)

Mężczyzn 241
Kobiet 405
Dzieci 219
Z Krakowa 724
Z Podgórza 105
Zamiejscowych 66

Chorych stałych było 30. Dni leczenia 870. Chory przebywał na Oddziale przeciętnie dni 29.

Zestawienie zabiegów leczniczych:

Zabiegów krwawych 57
Zabiegów bezkrwawych 204
Opatrunków gipsowych 91
Wyciągów 35
Elektryzacji 665
Masaży 2.128
Nagrzewań gorącym powietrzem 682
Gimnastyka ortopedyczna 1.797

Leczono następujące schorzenia:

Złamania 53
Zwichnięcia 8
Wykręcenia stawów (Distorsio) 31
Przypadki urazowe 32
Przypadki chirurgiczne 43
Przypadki nerwowe 12
Przepukliny 4
Rwa kulszowa 19
(Z tego leczono metodą Munariego) 16
Poliomyelitis 5
Scoliosis et Kyphosis 88
Szyja krzywa 8
Wrodzone zwichnięcie stawu biodrowego . . . 14
Pedes equino-vari 6
Zapalenie reumatyczne stawów 74
Zapalenie stawów moczanowe 12
Zapalenie stawów zniekształcające 15
Zapalenie stawów luetyczne i gonorhoiczne . . . 0
Schorzenia mięśni i ścięgien 10
Schorzenia naczyń 28
Przykurczenia i zesztywnienia 12
Nogi płaskie 343
Paluch koszlawy 17
Kolano koszlawe i szpotawe 10
Gruźlica stawów i kości 19
Różne przypadki 17

Statystyka leczenia diatermią i lampą kwarcową za rok 1937.

Pod kierownictwem Dr Landau Erny.

Ogólna liczba chorych 326 (w tym chrześcijan 10).

Z Krakowa	167	Mężczyzn	85
Z Podgórza	39	Kobiet	111
Z prowincji	20	Dzieci	130

Diatermia 140 chor. Lampa kwarcowa 186 chor. Nagrzewań 1.072. Naświetlań 1.716.

Statystyka Oddziału chorób skórnych i wenerycznych rok 1937.

Ordynator: Dr Hentyk Leuchter.

Ogółem odwiedziło nasze ambulatorium około 10.000 chorych. W tym po raz pierwszy 2.947 (w tym chrześcijan 348).

Mężczyzn	1.190	Z Krakowa	2.779
Kobiet	969	Zamiejscowych	168
Dzieci	788		

Choroby skórne:

Genodermatozy:

Wady wrodzone	5	Wady nabyte	11

Zmiany fizykalne:

Traumatyczne, mechaniczne, termiczne, chemiczne: 164

Zmiany wywołane czynnikami biolog. zewnętrznymi:

Pasożyty	472	Ogólna infekcja	34
Grzyby	197	T. b. c.	37
Bakterie	785		

Zmiany wywołane czynnikami biolog. wewnętrznymi:

Allergodermia	111	Zaburzenia narządów krwiotwórczych	4
Zaburzenia przemiany materii	501	Zaburzenia układu nerwowego i wegetatywnego	68
Zaburzenia gruczołów dokrewnych	44	Jady (leki)	3

Nowotwory:

Dobrotliwe	17	Różne	289
Złośliwe	9	Bez zmian	145

Choroby weneryczne:

Gonorrhoe	81	Kiła świeża	60
Ulcus molle	14	Kiła późna	5

W porównaniu z zeszłym rokiem stwierdza się dalszy wzrost chorych skórnych jak i wenerycznych.

Ciekawsze przypadki były demonstrowane na posiedzeniu „Koła Naukowego" oraz w Tow. Dermatologicznym.

Bardzo dotkliwie daje się odczuć brak oddziału stałego dla chorych, dotkniętych chorobami skórnymi. Chorych takich — ze względu na specyficzny charakter schorzenia i koniecznego leczenia — trudno jest umieszczać na innych oddziałach. Z tych to przyczyn stworzenie Oddziału dla chorób skórych jest konieczne.

Lecznictwo chorób skórnych w tut. Szpitalu doznaje bardzo znacznego ograniczenia także przez to, że szpitalny Zakład Röntgena nie rozporządza aparaturą do leczenia schorzeń skórnych. Szczególnie leczenie Röntgenem grzybicy skóry owłosionej na głowie (t. z. Favus) nie może być w Szpitalu stosowane. Wypada przypomnieć, że dla samego leczenia tego cierpienia (Favus) został swego czasu — Zakład Röntgena w tut. Szpitalu przez Joint uruchomiony. Urządzenie to z biegiem lat uległo zużyciu.

Statystyka ambulatorium dentystycznego rok 1937.

Ordynator: Dr. Dora Wasserberg.

W roku 1937 zgłosiło się do ambulatorium dentystycznego pacjentów:

Pierwszorazowych	1.565	Drugorazowych	1.656
(w tym 68 chrześcijan)		razem	3.221
Mężczyzn	1.382	Wykonano ekstrakcji	652
Kobiet	1.839	Plombowano zębów 620 (w tym leczon.)	456
(w tym 47 obcych)		Porad i zabiegów	2.483

Statystyka ambulatorium urologicznego rok 1937.

Ordynator: Dr. Leopold Lindenfeld.

Ambulatoryjnie udzielono porad 2.050.

Z Krakowa	1.312	Mężczyzn	1.435
Z Podgórza	225	Kobiet	615
Zamiejscowych	513	(w tym chrześcijan 103)	

Statystyka Oddziału rentgenologicznego rok 1937.

Ordynator: Dr. Gabryel Gottlieb.

Korzystało z zakładu 3.190 chorych nie wliczając zgłaszających się powtórnie (w tym chrześcijan 172).

Dzieci	927	Z Krakowa i Podgórza	2.778
Mężczyzn	1.032	Z poza Krakowa	412
Kobiet	1.231		

Naświetlanie lecznicze:

Naświetlania lecznicze stosowano jedynie w I-szym półroczu (przerwano dalsze leczenia dla braku aparatury) stosowano je wielokrotnie u 469 chorych, w tym:

Choroby skórne	113	Choroby krwi	47
Sprawy gruźlicze	45	Sprawy nowotworowe	54
Sprawy zapalne	123	Inne	87

Badania rozpoznawcze:

W celach rozpoznawczych wykonano badań (prześwietlań oraz zdjęć) u 2992 chorych, z tego przypada na:

Klatkę piersiową	2.072	Kości i stawy	605
Przewód pokarmowy	321	Zęby	72
Drogi moczowe	129	Ciała obce	18
Drogi żółciowe	69	Inne	22

W roku statystycznym ukazały się w druku z Oddziału rentgenologicznego następujące prace naukowe:

Dr Gottlieb: Ein Seltsamer Fall der Lérischen Melorheostose (W. kl. Woch).

Taschner, Gottlieb, Spritzer, Plonskier: La transplantation du sarcome du rat sur des souris préalablement traitées avec une substance cancérigène (Société de biol.).

Taschner, Gottlieb, Spritzer: Influence des rayons X sur l'action cancérigène du methylcholanthrène (Soc. de biol.).

Gottlieb, Plonskier, Spritzer, Taschner: La transmission des tumeurs expérimentales par les organes de souris carcomateuses, traitées préalablement avec des substances cancérigènes (Soc. de biol.).

Taschner, Spritzer, Gottlieb, Lazar: Action de quelques substances cancérigènes sur les leucocytes du sang (Soc. de biol.).

Ponadto ma się ukazać w „Nowotworach" praca:

Gottlieb, Spritzer, Taschner: Badania doświadczalne nad ogólnym działaniem ciał rakotwórczych (nagrodzona na ogólnopolskim Konkursie Naukowym im. Marszałka J. Piłsudskiego w połowie I i II nagrodą).

Statystyka pracowni bakteriolog.-chemicznej rok 1937.

Ordynator: Dr Wanda Lachs-Blühbaumowa.

W roku sprawozdawczym wykonano badań 1.311, w tym badań bakteriologicznych 552, serologicznych 519 i chemicznych 240.

A) Badania Bakteriologiczne:

	Ogólna ilość	Wyniki dodatnie
Ropy	167	129
Krwi	126	18
Nalotów z gardła i nosa	95	39
Moczu	36	23
Punktatów	31	27
Kału	24	10
Płynu mózgowo-rdzeniowego	25	7
Żółci	14	11
Włosów i łusek	9	6
Plwociny	5	5
Szczepienie na świnkę morską	6	1
Sporządzenie szczepionki	5	—
Różne	9	—

B) Badanie serologiczne:

	Ogólna ilość	Wyniki dodatnie	wątpliwe
Krwi na odczyn Wassermanna. Meinickiego, Müllera i Kahna	394	65	4
Płynu mózgowo-rdzeniowego na odczyn Wassermanna i Müllera	5	1	—
Krwi na gonoreakcję	4	1	—
Kwi na odczyn Widala	70	10	—
Krwi na odczyn Weil-Felixa	7	1	—
Krwi na oznaczenie grupy	36	—	—
Moczu na odczyn Ascheima-Zondeka	3	2	—

C) Badania chemiczne:

	Ogólna ilość
Krwi	226
Moczu	6
Płynu mózgowo-rdzeniowego	4
Kamieni moczowych	4

Pracownia chemiczna.

Systematyczne badania: a) krwi: cytologiczne i chemiczne, b) treści żołądkowych, c) moczu, kału, d) punktatów, e) plwocin i t. p. przeprowadzone bywały w pracowni chemicznej już to przez Lekarzy Oddziałowych już to przez Lekarzy przydzielonych do Pracowni.

Nadzór nad czynnościami Pracowni sprawowali w roku sprawozdawczym 1937:

pp. Dr Abend Wiktor i Dr. Wasserman Maksymilian.

Sprawozdanie „Koła Naukowego" Szpitala Gminy Żydowskiej w Krakowie za rok 1937.

Przewodniczący: Dr Maksymilian Blassberg.

Praca naukowa wyrażała się w 5-ciu kierunkach: 1) Odczyty i wykłady naukowe z dyskusją; 2) Naukowe demonstracje i omawianie przypadków chorobowych u chorych szpitalnych; 3) Referaty i sprawozdania z bieżącego piśmiennictwa naukowego, z konferencyj, zjazdów, posiedzeń lekarskich i t. p.; 4) Omawianie spraw i potrzeb szpitalnych; 5) Kursy kształcące dla pielęgniarek.

Posiedzenia naukowe odbywały się raz w tygodniu w soboty o godzinie 10 przed południem. Frekwencja tych posiedzeń była stosunkowo liczna, wynosząc przeciętnie 30—40 a dochodząc do 50 obecnych.

Kursy zawodowe dla pielęgniarek odbywały się 5 razy tygodniowo wieczorem. W ostatnich miesiącach roku, dla ostatecznego przygotowania do państwowego egzaminu dyplomowego naszych byłych i obecnych wychowanic rozszerzono i pogłębiono znacznie wykłady co do zakresu i pomnożono liczbę wykładających. Ponieważ skutkiem tego zachodziła konieczność czasowego odstąpienia sali wykładowej na przygotowawcze ćwiczenia i wykłady pielęgniarek, przeto w drugiej połowie roku 1937 liczba posiedzeń naukowych lekarskich aż do czasu egzaminu pielęgniarek z konieczności czasowo nieco zmalała. Ale za to Szpital z radością i chlubą przyjął do wiadomości fakt, że wszystkie bez wyjątku wychowanki Szpitala zdały państwowy dyplomowy egzamin z pomyślnym a 12 z nich z bardzo dobrym postępem i że p. Przewodniczący Państwowej Komisji egzaminacyjnej chlubnie wyraził się o przygotowaniu kandydatek z naszego Szpitala. Z pełnym uznaniem zaznaczyć należy, że wiele gorliwości i energii w tę owocną a społecznie pożyteczną akcję włożyła S. Przełożona Fajgenbaumówna. Oprócz kursów zawodowych odbyły się w roku 1937 kursy przeciwgazowe dla pielęgniarek pod egidą Czerwonego Krzyża, które również zostały uwieńczone urzędowymi egzaminami z bardzo pomyślnymi wynikami.

Wygłoszono w roku 1937 następujące wykłady naukowe:

1) Dr Hupert: O eunuchoidyzmie.
2) Dr Hirschthalówna: O chorobie Feera.
3) Dr Leuchter: O obrzezaniu rytualnym.
4) Dr Lachs: Dawne poglądy na ogólną etiologię chorób.
5) Dr Blassberg: Cukier we krwi a cukromocz.
6) Dr Lachs: Etiologia chorób w średniowiecznej literaturze lekarskiej.
7) Dr Leuchter: Choroba Besniera-Becka-Schaumanna.
8) Dr Neuwelt: O schorzeniach nerek.
9) Dr Epstein: Nowsze poglądy na płaskie stopy.
10) Dr Goldschmidt: Z patologii przewodu pokarmowego.
11) Dr Seligsohn: O hipochloremii i jej klinicznym znaczeniu.
12) Dr Hupert: Z dziejów kastracji.
13) Dr Blassberg: O znakach rozpoznawczych dławicy piersiowej (Angina pectoris).
14) Dr Eichenholz: Zmiany płynu mózgo-rdzeniowego w przebiegu kiły.

Demonstracje:

Demonstrowali chorych doktorowie: Dr Leuchter (3 przypadki), Dr Hirschthalówna (1 przypadek), Dr Süss (1 przypadek), Dr Stockowa (1 przypadek), Dr Desser (2 przypadki), Dr Aleksandrowicz (1 przyrząd do transfuzji), Dr Neuwelt (4 przyp.), Dr Silberring (1 przyp.), Dr Lazerówna (1 przyp.), Dr Lust (2 przyp.), Dr Seligsohn (1 przyp.), Dr Rubinsteinowa (1 przyp.).

Referaty i sprawozdania wygłosili:

Drowie: Wassermann, Lanner, Blassberg i inni.

Kursa dla pielęgniarek prowadzili:

Dr Blassberg (Choroby wewnętrzne). Dr Blühbaumowa (Bakteriologia), Instruktorka Wojew. Człapska-Wilczyńska (Ustawodawstwo oraz higiena osobista i społeczna), Dr Epstein (Ortopedia i leczenie fizykalne), S. Przełożona Fajgenbaum (Teoria i zasady oraz etyka i historia pielęgniarstwa), Dr Goldgart (Odżywianie w chorobie), Dr Lachs (Położnictwo i ginekologia), Dr Leuchter (Dermatologia i wenerologia), Drowie Merz, Osterweil i Hirschthalówna (Pediatria), Dr Neuwelt (Choroby zakaźne), Dr Nüssenfeld (Chirurgia), Dr Rosenhauch (Okulistyka), Dr Schenker (Pierwsza pomoc w nagłych przypadkach), Dr Schwarzbart (Anatomia i fizjologia), Dr Wassermann (Patologia ogólna), Mr Wilczyński (Nauka o Polsce współczesnej).

Biblioteka i czytelnia lekarska.

Kierownik: Dr Mojżesz Osterweil.

Dochody czytelni ze składek lekarzy	zł	799.10
Z tego opłacono abonament i oprawę czasopism	„	454.45
Pozostała reszta . .	zł	344.65

Biblioteka wzbogaciła się w tym roku o szereg kompletów czasopism i książek, które ofiarowali: Rodzina błp. Dr Jana Landaua, Prym. Dr Lachs, Dr I. Linsker, lekarz dent. Baldinger.

Czytelnia miała do dyspozycji następujące czasopisma:

1) Polska Gazeta Lekarska.
2) Warszawskie czasopismo Lekarskie.
3) Medycyna.
4) Pediatria Polska.
5) Medycyna współczesna.
6) Prasa Lekarska.
7) Nowiny Społeczno-Lekarskie.
8) Wiadomości Lekarskie.
9) Medizinische Klinik.
10) Wiener medizinische Wochenschrift.
11) Therapie der Gegenwart.
12) Acta Helvetica.
13) Acta oto-laryngologica.

SPIS LEKARZY SZPITALA:

p. o. Dyrektora: Dr Nüssenfeld Józef

Prymariusze — Ordynatorzy i ich zastępcy:

Dr Blassberg Maksymilian
Dr Blühbaum Wanda
Dr Epstein Maurycy
Dr Goldgart Leon
Dr Gottlieb Gabriel
Dr Lachs Jan
Dr Leuchter Henryk
Dr Lindenfeld Leopold
Dr Merz Alfred
Dr Nüssenfeld Józef
Dr Rosenhauch Edmund
Dr Schenker Ignacy
Dr Schwarzbart Adolf
Dr Spira Józef
Dr Wasserberg Dora

Sekundariusze:

Dr Abend Wiktor
Dr Bach Juliusz
Neuwelt Stanisław
Dr Schuldenfrei Izak
Dr Mirowski Abraham
b. kier. o. okul.

Lekarz domowy:

Dr Osterweil Mojżesz

PAPIER NA NINIEJSZE SPRAWOZDANIE OFIAROWAŁA BEZINTERESOWNIE FIRMA R. ALEKSANDROWICZ, KRAKÓW, DŁUGA 1